

Αρχιερατικό Συλλείτουργο στον Καθεδρικό Ναό Αποστόλου Βαρνάβα στη Λευκωσία

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Κύπρου](#)



Επ' ευκαιρία της εκ μεταθέσεως εορτής του αγίου ενδόξου γενναιομάρτυρος και πανευφήμου Αποστόλου Βαρνάβα, ιδρυτού και προστάτου της Αγιωτάτης Εκκλησίας της Κύπρου, τελέστηκε σήμερα, Παρασκευή, 10 Ιουνίου 2022, Αρχιερατικό Συλλείτουργο προϊσταμένου του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Χρυσοστόμου, στον πανηγυρίζοντα Καθεδρικό Ναό Αποστόλου Βαρνάβα, στην εντός των τειχών Λευκωσία.

Σύμφωνα με το δελτίο Τύπου του Αρχιεπισκοπικού Γραφείου, με τον Μακαριώτατο συλλειτουργήσαν ο εκπρόσωπος του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δέρκων, Γέρων κ. Απόστολος, οι Πανιερώτατοι

Μητροπολίτες Πάφου κ. Γεώργιος, Κιτίου κ. Νεκτάριος, Κυρηνείας κ. Χρυσόστομος, και οι Θεοφιλέστατοι Επίσκοποι Νιτρίας κ. Νικόδημος, Αμαθούντος κ. Νικόλαος, Καρπασίας κ. Χριστοφόρος, Χύτρων κ. Λεόντιος και Νεαπόλεως κ. Πορφύριος.

Τον θείο λόγο κήρυξε ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Πάφου κ. Γεώργιος, ο οποίος, μεταξύ άλλων είπε: «...θα επιχειρήσω μίαν κατάδυση στις Χριστιανικές μας απαρχές γύρω από το πρόσωπο του Αποστόλου Βαρνάβα που τιμούμε σήμερα... Πέραν από τη σοβαρότητα, διέθετε και ευρύτητα πνεύματος, ο Βαρνάβας. Απόδειξη η στάση του στην Αποστολική Σύνοδο, όπου αντετάχθη σθεναρά στην επιβολή στους εξ εθνών Χριστιανούς της τήρησης του Μωσαϊκού Νόμου. «Αντί γνόφου και νεφέλης, την γλωσσοπυρσόμορφον του Πνεύματος χάριν δεξάμενος», κατά την υμνολογία μας, κατενόησε την παγκοσμιότητα της «εν Χριστώ» σωτηρίας και αντελήφθη ότι η Χάρις του σταυρού δεν είχε ανάγκη των τύπων και των σκιών του Νόμου.

Ταπεινός στο φρόνημα, είχε συναίσθηση των ορίων του· μπορούσε να αξιολογήσει τις δυνατότητές του. Παρόλο ότι αυτός εισήγαγε τον Παύλο στη χορεία των Αποστόλων, παρόλο που αυτός ηγήθηκε της πρώτης περιοδείας, δεν διστάζει, να προβάλει τον Παύλο και να υποχωρήσει μπροστά στην ηγετική φυσιογνωμία του. Δεν θεωρεί τον εαυτό του θιγμένο, αλλ' αντίθετα νιώθει ικανοποιημένος, ξέροντας ότι ο σκοπός του Ευαγγελίου θα προωθείτο καλύτερα με τον Παύλο.

Προς το τέλος της Θείας Λειτουργίας ο εκπρόσωπος του Οικουμενικού πατριάρχη Μητροπολίτης Δέρκων, Γέρων κ. Απόστολος ανέγνωσε το Ευχετήριο Γράμμα για την Θρονική Εορτή τής καθ' ημάς Εκκλησίας της ΑΘΠ, του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου.



Απευθυνόμενος προς τον Μακαριώτατο, τη σεπτή Ιεραρχία, τον ευαγή κλήρο και

όλον τον χριστεπώνυμο λαό τῆς Κύπρου, μεταξύ άλλων, τόνισε και τα ακόλουθα:

«Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι «ἀντίπαλος» τῆς ἱστορίας, ἀλλὰ «ἐλευθερωτής» της. Στοιχοῦσα τῇ ἀληθείᾳ ταύτῃ, ἡ ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησία ποτὲ δὲν ὑπῆρξεν ἐκφραστῆς μιᾶς ἐσωστρεφοῦς καὶ κλειστῆς Ὁρθοδοξίας, ἀλλὰ ἐδίδου εὐθαρσῶς τὴν καλὴν μαρτυρίαν τῆς πίστεως, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐλπίδος ἐν τῷ κόσμῳ, ἄνευ υἱοθετήσεως ποιμαντικῶν μεθόδων, ξένων πρὸς τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὴν Παράδοσιν τῶν Πατέρων, φυλάσσουσα εὐμετακινήτως τὴν εὐλογημένην πνευματικὴν παρακαταθήκην τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ὑμεῖς, Μακαριώτατε, ἀγωνίζεσθε σθεναρῶς διὰ τὴν εὐστάθειαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καὶ διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν τῶν ἐκεῖσε ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. Εἰς τὸ κέντρον τῆς μερίμνης Σας εὐρίσκεται ἡ διαφύλαξις τῆς πνευματικῆς ἰδιοπροσωπίας τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ καὶ ἡ διάσωσις τῆς πολιτισμικῆς αὐτοῦ κληρονομίας, ἐν ἐπιγνώσει ὅτι ἡ ταυτότης, τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον του, συναρτῶνται μὲ τὴν σχέσιν αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἀνεκτιμήτου τούτου ταμιευτῆρος τιμαλφεστάτων ἀξιών, τῆς διασώσεως καὶ καλλιιεργείας των.

Τιμῶμεν, Μακαριώτατε τοὺς ἀγῶνας Σας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Τιμῶμεν τὴν ἀκλόνητον ἀφοσίωσίν Σας πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησιολογίαν ἡ ὁποία καὶ ἀλλοιώνεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπὸ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ μεταβάλουν κατὰ τὸ δοκοῦν τὰς ἱερὰς τῆς πίστεως ἡμῶν στεθεράς, μεταίροντες ὅρια ἃ οἱ πατέρες ἡμῶν πανσόφως ἔθεντο. Ὑμεῖς καὶ ἡμεῖς οὐχ οὕτω!»

Προς τὸν Μακαριώτατο προσωπικῶς εὐχήθηκε, ὅπως ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος τὸν ἀξιῶναι ὅπως ἔχει «περισσὸν ζωῆς» «εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς καθόλου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας».

Απαντώντας στὴν ὡς ἄνω συγκινητικὴ προσφώνηση ὁ Μακαριώτατος εὐχαρίστησε θερμὰ τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη διὰ τὴν πολλή του ἀγάπη πρὸς τὸ πρόσωπό Του καὶ ιδιαίτερα πρὸς τὴν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, καὶ διαβεβαίωσε τὸν Μητροπολίτη Δέρκων Γέροντα κ. Απόστολο, ὅτι οἱ σχέσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο εἶναι σχέσεις θυγατρὸς πρὸς τὴ Μητέρα Ἐκκλησία καὶ ὅτι τρέφουμε ἀπεριόριστο σεβασμὸ πρὸς τὴ σεπτὴ προσωπικότητα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου.

Επίσης, ἀνταποκρινόμενος πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς προσφωνήσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ, υπογράμμισε χαρακτηριστικὰ: «εἰάν θέλουμε νὰ κρατήσουμε τὴν Ὁρθοδοξία ψηλά καὶ ἀντάξια τῆς αποστολῆς τῆς πρέπει νὰ ἀποβάλουμε τὸ πνεῦμα τῆς ἐσωστρέφειας καὶ νὰ ἀναπτύξουμε τὸν Διάλογο με πνεῦμα ἀγάπης με ὅλες τὶς Ἐκκλησίες, προκειμένου νὰ ἐκπέμψουμε καὶ νὰ διατυπώσουμε εὐθαρσῶς, τὸ γνήσιο

πνεύμα του Χριστιανισμού, όπως το διατύπωσαν οι Θεοφόροι Πατέρες της Εκκλησίας μας, μέσω των Οικουμενικών Συνόδων και ιδιαιτέρως της Α΄, η οποία συνήλθε το 325 μ.Χ. στη Νίκαια.

Το 2025 συμπληρώνονται 1700 χρόνια από την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο, η οποία αποτέλεσε και την κρηπίδα της Ορθοδοξίας μας. Έχω κατά νουν να διαβιβάσω προς τον Οικουμενικό Πατριάρχη, μέσω εκπροσώπων μου τις απόψεις μου, για να αναπτύξουμε τον διάλογο με όλες τις Εκκλησίες, ώστε να εξέλθουμε οριστικά από το πνεύμα της εσωστρέφειας και να διαλαλήσουμε τα σωτήρια και λυτρωτικά μηνύματα της Χριστιανικής μας πίστεως προς όλο τον κόσμο, γιατί όλοι είναι παιδιά του Θεού και όλοι πρέπει να σωθούμε.

Βέβαια, θέλω να τονίσω emphaticά ότι τίποτε δεν θα πράξω χωρίς την έγκριση και την ευλογία του Παναγιωτάτου προς το πρόσωπο του οποίου τρέφω πάντοτε βαθύτατο σεβασμό και απέραντη εκτίμηση δια τις ύψιστες υπηρεσίες Του που προσφέρει προς τη Μητέρα Εκκλησία!».

Απευθυνόμενος και προς το ποίμνιό του ο Μακαριώτατος ευχήθηκε «ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΦΟΡΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ ΣΕ ΟΛΟΥΣ» και κάλεσε τους πιστούς να παραμείνουν προσηλωμένοι προς τη Μητέρα Εκκλησία, η οποία πάντοτε περιβάλλει τα τέκνα της με την εν Κυρίω αγάπη και μεριμνά για τη σωτηρία των ψυχών τους.

Διαβάστε πιο κάτω το Μήνυμα του Οικουμενικού Πατριάρχου κατά το Αρχιερατικό Συλλείτουργο της Θρονικής Εορτής της Εκκλησίας της Κύπρου, του Αποστόλου Βαρνάβα...

Μακαριώτατε καὶ Ἀγιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Νέας Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Κύπρου, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητέ καὶ περιπόθητε ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριάτης κύριε Χρυσόστομε, τὴν Ὑμετέραν σθεασίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐν αἰσθημαστὶ τιμῆς ἐξαίρετου πρὸς τὴν Ὑμετέραν περισπούδαστον ἡμῖν Μακαριότητα, προσηγόμεθα ὅπως ἀπευθύνωμεν πρὸς Ὑμᾶς ἐγκαρδίου εὐχὰς ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ἐσχτῇ τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Βαρνάβα τοῦ Γενναιομάστου, ἐφόρου καὶ προστάτου τῆς Ἀγιοτάτης Ἐκκλησίας Κύπρου, τὰς ὁποίας θά ἐκφράσῃ, ἐν προσώπῳ, ὁ ἐκπρόσωπος τῆς ἡμῶν Μετριάτης Ἱερώτατος Μητροπολίτης Δέρκων κύριος Ἀπόστολος.

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι «ἀντίπαλος» τῆς ἱστορίας, ἀλλὰ ὁ «ἐλευθερωτής» τῆς. Στοιχοῦσα τῇ ἀληθείᾳ ταύτῃ, ἡ ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησία ποτὲ δὲν ὑπῆρξεν ἐκφραστὴς μιᾶς ἐσωστρεφούς καὶ κλειστῆς Ὁρθοδοξίας, ἀλλὰ ἐδίδου εὐθαρῶς τὴν καλὴν μαρτυρίαν τῆς πίστεως, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐλπίδος ἐν τῷ κόσμῳ, ἄνευ υἱοθετήσεως ποιμαντικῶν μεθόδων, ξένων πρὸς τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὴν Παράδοσιν τῶν Πατέρων, φυλάσσουσα ἀμετακινήτως τὴν εὐλογημένην πνευματικὴν παρακαταθήκην τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ὑμεῖς, Μακαριώτατε, ἀγωνίζεσθε σθεναρῶς διὰ τὴν εὐστάθειαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καὶ διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν τῶν ἐκείσε ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. Εἰς τὸ κέντρον τῆς μερίμνης Σας εὐρίσκεται ἡ διαφύλαξις τῆς πνευματικῆς ἰδιοπροσωπίας τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ καὶ ἡ διάσωσις τῆς πολιτισμικῆς αὐτοῦ κληρονομίας, ἐν ἐπιγνώσει ὅτι ἡ ταυτότης, τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον του, συναρτῶνται μὲ τὴν σχέσιν αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἀνεκτιμήτου τοῦτου ταμιευτήρος τιμαλφεστάτων ἀξίων, τῆς διασώσεως καὶ καλλιεργείας των.

Τιμῶμεν τοὺς ἀγῶνας Σας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Τιμῶμεν τὴν ἀκλόνητον ἀφοσίωσίν Σας πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησιολογίαν ἣ ὁποία καὶ ἀλλοιώνεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπὸ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ μεταβάλουν κατὰ τὸ δοκοῦν τὰς ἱεράς τῆς πίστεως ἡμῶν σταθεράς, μεταίροντες ὅρια ἃ οἱ πατέρες ἡμῶν πανσόφως ἐθεντο. Ὑμεῖς καὶ ἡμεῖς οὐχ οὕτω!

Χαιρόμεθα καὶ σπιννόμεθα ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν Κέντρου διὰ τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Κύπρου κύριον Χρυσόστομον Β'. Ζήτε, καὶ τὸ θαυμάζομεν, ἅγιε ἀδελφέ, ὅπως, διὰ τὴν καθ' Ὑμᾶς Ἐκκλησίαν, δίδετε τὴν ζωὴν Σας, ἀποστολικῶς τῷ ζήλῳ, διὰ τὴν προόδον τῆς, ἐπὶ τῇ βῆσει τῆς ἡγιασμένης παραδόσεώς τῆς. Εἴθε τῷ ὄντι «υἱὸς παρακλήσεως», ὁ ἀλόγιτος Γενναιομάστης τῶν συγχρόνων χαλεπῶν καιρῶν.

Συμμετέχοντες πνευματικῶς εἰς τὴν ἐσχτὴν χαρὰν τῆς πεφλημένης ἀδελφῆς Ἀγιοτάτης Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἐκφράζομεν τὰς εὐχετηρίους προσήσεις

τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ τῆς ἡμῶν Μετρούπολεως προσωπικῶς πρὸς τὴν σεπτὴν περὶ Ὑμᾶς Ἱεραρχίαν, πρὸς τὸν εὐαγγέλιον καὶ τὸν εὐσεβὴ καὶ φυλόχριστον Κυπριακὸν λαόν. Δεόμενοι δὲ τοῦ Δοτήρος παντός ἀγαθοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπως χαρίζεται Ὑμῖν ὑγίαν καὶ κρατύνῃ Ὑμᾶς πρὸς συνέχισιν τῆς Πρωθιεραρχικῆς Ὑμῶν διακονίας ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἁνῶθεν Ὑμῖν ἐμπεπιστευμένου χριστιανύμου πληρώματος καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας ὅλης, κατασπαζόμεθα τὴν Ὑμετέραν πολυφύλητον Μακαριότητα φιλήματι ἁγίῳ καὶ διατελοῦμεν μετὰ βαθείας ἐν Κυρίῳ ἀγάπης καὶ ἐξιδίασμένης τιμῆς.

Ἰουλίῳ 2007

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

Κωνσταντῖνος Θεοφάνους

Διαβάστε πιο κάτω την Ομιλία του Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Πάφου κ. Γεωργίου κατά το Αρχιερατικό Συλλείτουργο για την εορτή του Αποστόλου Βαρνάβα...

Ομιλία κατά το συλλείτουργο για την εορτή του Αποστόλου Βαρνάβα

Του Μητροπολίτου Πάφου Γεωργίου

Ανάμεικτα τα αισθήματά μας, κατά την εύσημη για την Εκκλησία μας αυτή μέρα στον νεόδμητο και περικαλλή αυτών ναό που η αγάπη του Μακαριωτάτου ανήγειρε προς τιμή του Ιδρυτού και προστάτου της Εκκλησίας μας. Η καρδιά μας θέλει να

σκιρτήσει από αγαλλίαση στη μνήμη του «εν Χριστώ Ιησού, διά του Ευαγγελίου, ημάς γεννήσαντος». Επιθυμεί να επισκοπήσει μέσα στους αιώνες, που πέρασαν, την καρποφορία του αμπελώνος του Κυρίου τον οποίον ο κλεινός Βαρνάβας μετά του Παύλου εφύτευσαν. Να δοξάσει τον Θεό γιατί την πίστη που παρέλαβε από τους αποστόλους, την διεφύλαξε ανόθευτη και αλώβητη για δυο χιλιάδες χρόνια. Ζητεί να «πετάσει τας όψεις ομού και τας αισθήσεις, επί τους ουρανούς». Να συναντήσει πνεύματα και ψυχάς δικαίων, οι οποίοι «ταϊς των δακρύων αυτών ροαίς και τοις εκ βάθους στεναγμοίς» εκαλλιέργησαν πνευματικά τη γη της πατρίδας μας. Να διαλεχθεί με τον Άγιο Σπυρίδωνα, τον Άγιο Επιφάνιο, τον Άγιο Νεόφυτο, και να συνευφρανθεί μαζί τους. Θέλει ελεύθερα να πορευθεί στη Σαλαμίνα, να κυκλώσει τον τάφον εκείνον που 'γινε για μας «τάφος ζωαρχίας» και για την Εκκλησία μας αιτία «βασιλείων δωρεών και αυτεξουσιών γνωρισμάτων».

Προσγειώνεται όμως από την θλιβερή πραγματικότητα. Τον τάφον εκείνον «κυκλούσι κύνες πολλοί». Στην αγαλλίασή μας αντιπαραβάλλονται οι οίμωγες από την κατεχόμενη γη μας, ο θρήνος των προγόνων μας, η αγωνία για το μέλλον.

Παρά τη συναισθηματική φόρτιση όλων, αισθάνομαι Μακαριώτατε, Σεβασμιώτατε Άγιε Δέρκων, Άγιοι αδελφοί και λαέ του Θεού περιούσιε, επιτακτική την ανάγκη να προσπαθήσω να αρθρώσω κατάλληλο για την περίσταση λόγο. Και αντί άλλου κηρύγματος θα επιχειρήσω μίαν κατάδυση στις Χριστιανικές μας απαρχές γύρω από το πρόσωπο του Αποστόλου Βαρνάβα που τιμούμε σήμερα.

Η Κύπρος ανέδειξε κατά καιρούς πολλές σπουδαίες προσωπικότητες. Τον Ευαγόρα, τον Ονήσιλο, τον Ζήνωνα τον Κιτιέα, τον Άγιο Σπυρίδωνα, πρόσφατα τον Εθνάρχη Μακάριο κι άλλους πολλούς. Ο Απόστολος Βαρνάβας, όμως, διαφέρει απ' όλους αυτούς. Και θα διαφέρει και θα υπερέχει από όλους όσους θα γεννηθούν και θα δράσουν στον τόπο μας και μελλοντικά, για τρεις κυρίως λόγους:

- Πρώτα για τις πολλές του αρετές. Τα πολλά σε αριθμό και μοναδικά σε ποιότητα προσόντα και προτερήματά του. «Ανὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης πνεύματος ἁγίου καὶ πίστεως» ανεδείχθη «των εβδομήκοντα πρώτος» και «των δώδεκα ισοστάσιος». Η σοβαρότητά του και η ευρεία μόρφωση που απέκτησε κοντά στον περίφημο Γαμαλιήλ, τον ανέδειξαν πολύ ενωρίς σε ηγετική φυσιογνωμία ανάμεσα στους αποστόλους. Την πολυσχιδή δράση του στην Αντιόχεια και τα Ιεροσόλυμα την παρακολουθήσαμε από τις Πράξεις των Αποστόλων, όπως μας την εξιστόρησαν τα αποστολικά αναγνώσματα των τελευταίων Κυριακών. Αυτόν στέλλουν οι Απόστολοι ως αντιπρόσωπό τους,

όταν πληροφορήθηκαν ότι «άνδρες Κύπριοι και Κυρηναίοι εισελθόντες εις Αντιόχειαν ελάλουν προς τους ελληνιστάς ευαγγελιζόμενοι τον Κύριον Ιησούν». Κι η ηγετική του θέση στην πρώτη Εκκλησία συνέτεινε στην αποδοχή του Παύλου από τους άλλους αποστόλους.

Πέραν από τη σοβαρότητα, διέθετε και ευρύτητα πνεύματος, ο Βαρνάβας. Απόδειξη η στάση του στην Αποστολική Σύνοδο, όπου αντετάχθη σθεναρά στην επιβολή στους εξ εθνών Χριστιανούς της τήρησης του Μωσαϊκού Νόμου. «Αντί γνόφου και νεφέλης, την γλωσσοπυρσόμορφον του Πνεύματος χάριν δεξάμενος», κατά την υμνολογία μας, κατενόησε την παγκοσμιότητα της «εν Χριστώ» σωτηρίας και αντελήφθη ότι η χάρις του σταυρού δεν είχε ανάγκη των τύπων και των σκιών του Νόμου.

Ταπεινός το φρόνημα, είχε συναίσθηση των ορίων του· μπορούσε να αξιολογήσει τις δυνατότητές του. Παρόλο ότι αυτός εισήγαγε τον Παύλο στη χορεία των αποστόλων, παρόλο που αυτός ηγήθηκε της πρώτης περιοδείας, δεν διστάζει, να προβάλει τον Παύλο και να υποχωρήσει μπροστά στην ηγετική φυσιογνωμία του. Δεν θεωρεί τον εαυτό του θιγμένο, αλλ' αντίθετα νιώθει ικανοποιημένος, ξέροντας ότι ο σκοπός του Ευαγγελίου θα προωθείτο καλύτερα με τον Παύλο.

Κοσμημένος με τις αρετές της ελεημοσύνης και της αγάπης προς τον πλησίον, εφάρμοσε, πρώτος αυτός, την κοινοκτημοσύνη στον Χριστιανισμό. Ήταν ο πρώτος που έχοντας ένα κτήμα, όπως μας πληροφορούν οι Πράξεις των Αποστόλων, το πώλησε και διέθεσε τα χρήματα για την όλη χριστιανική αδελφότητα. Η όλη φιλεύσπλαχνη στάση του, οδήγησε στην αντικατάσταση του ονόματός του Ιωσής με την προσωνυμία Βαρνάβας, που σημαίνει υιός παρακλήσεως, γιος της ευσπλαχνίας και του ελέους.

- Και για ένα δεύτερο λόγο αποδεικνύεται μοναδική προσωπικότητα για την Κύπρο ο Απόστολος Βαρνάβας. Για την ώρα της εμφάνισής του στο προσκήνιο της Ιστορίας τη συμβολή του στη μεταστροφή των Κυπρίων στον Χριστιανισμό. Παρουσιάστηκε την ώρα που η Κύπρος θα 'πρεπε να τοποθετηθεί θετικά ή αρνητικά απέναντι στην κλήση του Ευαγγελίου. Κι ήταν μεγάλη η συμβολή του στην επιλογή του Χριστιανισμού εκ μέρους των προγόνων μας και στην εγκατάλειψη της ειδωλολατρίας, όσο ελκυστικές κι αν ήταν οι τελετές κι οι παραδόσεις της. Το έργο του πήρε διαστάσεις που ξεπέρασαν τα όρια της πατρίδας μας.

Η νέα θρησκεία έγινε η πραγματική σχεδία του βίου μας, που διεφύλαξε και διέσωσε τόσο εμάς τους ιδίους όσο και τη γλώσσα και τη Γραμματεία μας. Η σημασία εκείνης της επίσκεψης, δεν ήταν καθοριστική μόνο για τους Έλληνες της Κύπρου. Ήταν και παραμένει μεγάλη για όλη την Εκκλησία, για ολόκληρο τον κόσμο.

Με την επίσκεψη στην Κύπρο επισημοποιήθηκε το άνοιγμα της Εκκλησίας προς τα έθνη. Μέχρι τότε η Εκκλησία δεν είχε ακόμα διαφοροποιηθεί πλήρως από τη Συναγωγή. Η επίσκεψη και το κήρυγμά τους εδώ, σηματοδοτούν την έξοδο του Χριστιανισμού από την Παλαιστίνη και συμβάλλουν αποφασιστικά στην ανέλιξη του σχεδίου της Θείας οικονομίας, ως πορείας ζωής για όλη την ανθρωπότητα, από τα Ιεροσόλυμα «έως εσχάτου της γης». Είναι η αρχή για την πρόσληψη στο σώμα της Εκκλησίας και των εθνικών. Μα κι ένας τρίτος λόγος καθιστά τον Βαρνάβα προσωπικότητα ανεπανάληπτη για την Κύπρο. Το κήρυγμά του, η όλη δράση του εδώ και ο μαρτυρικός του θάνατος κατέστησαν την Εκκλησία μας Αποστολική και συνετέλεσαν ώστε αυτή να αναγνωρισθεί πολύ ενωρίς, ως Αυτοκέφαλος. Κι αργότερα η εύρεση του λειψάνου του κι η μεταφορά του στην Κωνσταντινούπολη έγινε αιτία να δοθούν στον προκαθήμενό μας αυτοκρατορικά προνόμια, μοναδικά σ' όλο τον Χριστιανισμό.

Το αυτοκέφαλο είναι προνόμιο «τιμαλφές και περισπούδαστον», που δίνει σ' εμάς όλους, τους Ορθόδοξους κατοίκους της Κύπρου, τη μεγαλύτερη τιμή που μπορεί να υπάρξει. Το ότι η Εκκλησία μας είναι αυτοκέφαλη δεν σημαίνει απλώς ότι διοικεί τα του οίκου της και επιλύει τα προβλήματά της χωρίς αναφορά σε άλλη Εκκλησία. Αυτό δεν θα 'ταν και τόσο σπουδαίο. Η σημασία του Αυτοκεφάλου έγκειται στο ότι η Εκκλησία της Κύπρου ετέθη στο πλευρό μεγάλων αποστολικών Εκκλησιών, όπως της Ρώμης, που ήταν τότε Ορθόδοξη, της Κωνσταντινουπόλεως, της Αλεξανδρείας, της Αντιοχείας και των Ιεροσολύμων, ως αδελφή τους, ισότιμη και ισόψηφη. Κι ακόμα επιφορτίστηκε με την ίδια, όπως κι εκείνες, μέγιστη και τιμητικότατη ευθύνη να διαφυλάττει σώα και ανόθευτη την εξ αποκαλύψεως δοθείσα και δι' αποφάσεων θεοπνεύστων πατέρων κατοχυρωθείσαν αλήθεια.

Μεγάλη όντως η τιμή, της οποίας η Εκκλησία μας εφάνη ανά τους αιώνες αξία. Το μαρτυρούν οι αιώνες που πέρασαν. Το κηρύσσουν οι υπέρ της Ορθοδοξίας και της Χριστιανικής πίστεως πολλοί και σκληροί αγώνες της. Το διαλαλεί η αγιότητα του βίου που επέδειξε, τα πλήθη των αγίων που ανέδειξε και που προσέδωσαν στην Κύπρο την προσωνυμία «αγία νήσος».

Το διαλαλούν οι εκατόμβες των θυμάτων της, το εκχυθέν αίμα, το μαρτύριο των

προκαθημένων της: Από το λιθοβολισμό του Βαρνάβα μέχρι τον απαγχονισμό του Κυπριανού και την εξορία του Μακαρίου. Το διαλαλούν όλες οι εκφάνσεις του θρησκευτικού και εκκλησιαστικού μας βίου. Η Εκκλησία της Κύπρου ταυτίστηκε με το ποίμνιό της. Πορεύτηκε μαζί του σε εξορίες. Το στήριξε σε καιρούς δύσκολους. Διεφύλαξε την εθνική του συνείδηση σε εγρήγορση, ηγήθηκε του υπέρ ελευθερίας αγώνα του.

Οι διαπιστώσεις μας για την πορεία της Εκκλησίας μας στους είκοσι αιώνες που πέρασαν, μιαν πορεία αγώνων και θυσιών, χωρίς όμως εκπτώσεις στην πίστη, είναι φυσικό να μας προκαλούν ικανοποίηση, να μας γεμίζουν με περηφάνια. Τονίζουν όμως ταυτόχρονα το χρέος και την ευθύνη μας. Η Σαλαμίνα, ο χώρος της αποβίβασης του Βαρνάβα και του Παύλου στην Κύπρο, είναι σήμερα απροσπέλαστη σ' όσους, διατηρώντας την εθνική αξιοπρέπεια, δεν θέλουν να κλίνουν γόνυ στην κατοχή. Ο τάφος του Αποστόλου Βαρνάβα βεβηλώνεται από τους Αγαρηνούς. Σ' ένα σημαντικό μέρος της πατρίδας μας οι ύμνοι προς τον αληθινό Θεό, εδώ και 48 χρόνια κατέπαυσαν. Ναοί και μοναστήρια μας καταστρέφονται σε μιαν προσπάθεια εξάλειψης του Χριστιανικού και Ελληνικού μας παρελθόντος. Και το χειρότερο· οι σταδιακές υποχωρήσεις της πλευράς μας, σε μιαν προσπάθεια επίλυσης του προβλήματός μας, άμβλυναν, σε πολλούς από μας, το εθνικό αισθητήριο. Η καθημερινή βίωση της κατοχής οδήγησε πολλούς στον ραγιαδισμό. Η όρασή τους αμβλύνθηκε. Η συνείδησή τους, ενώ στην αρχή διαμαρτυρόταν για πολλά πράγματα, σιγά - σιγά σίγησε επικίνδυνα, η αμυντική θωράκιση εγκαταλείφθηκε. Ίσως δεν συνειδητοποιήσαμε τον θανάσιμο κίνδυνο που διατρέχουμε.

Η Κύπρος έζησε τους περισσότερους αιώνες της ιστορίας της κάτω από ξένη κυριαρχία. Πρώτη φορά, όμως, βρίσκεται αντιμέτωπη με τέτοιο ανελέητο εθνικό ξεκαθάρισμα και τέτοιο βάρβαρο εποικισμό, αντίθετο με κάθε έννοια δικαίου, που διενεργεί σήμερα η Τουρκία.

Ο αγώνας μας προδιαγράφηκε από την αρχή δύσκολος και μακροχρόνιος. Και θα πρέπει να προετοιμαστούμε για να μην κουραστούμε και να μην αποκάμουμε. Για να μη γινόμαστε, έστω και άθελά μας, όργανα στα χέρια του κατακτητή.

Οι συνεχείς υποχωρήσεις, πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε, δεν εξευμενίζουν τον κατακτητή. Ούτε και τον οδηγούν σε συμβιβασμό. Όσο ο αδύνατος υποχωρεί, τόσο ο δυνατός, που δεν διέπεται από ηθικές αρχές και για τον οποίο νόμος είναι η δύναμή του, προβάλλει νέες αξιώσεις. Το έχουμε ήδη διαπιστώσει. Κάθε υποχώρησή μας μετακινεί απλώς το σημείο εκκίνησης νέων πιέσεων προς την πλευρά μας. Θα πρέπει, ως εκ τούτου, να εδράσουμε τον αγώνα μας αμετακίνητα

σε αδιαμφισβήτητες θέσεις αρχών, που είναι σήμερα παγκοσμίως αποδεκτές, για να 'ναι η κατοχική δύναμη αναπολόγητη απέναντι στους τρίτους. Αν χωρίς παλινδρομήσεις και αμφιταλαντεύσεις εμμείνουμε ανυποχώρητα στην αξίωσή μας για εφαρμογή των αρχών του διεθνούς δικαίου και του Ευρωπαϊκού κεκτημένου για τον λαό μας, θα πετύχουμε στους στόχους μας. Δεν μπορούν οι άλλοι λαοί να αρνηθούν για μας εκείνα που επιδιώκουν για τον εαυτό τους. Όταν εμείς νοθεύουμε τον αγώνα μας με απαράδεκτους συμβιβασμούς, θα έλθουν οι άλλοι να επιμείνουν για μας;

Καιρός λοιπόν να ανανήψουμε. Ανασκοπώντας τους είκοσι αιώνες του Χριστιανικού μας βίου και τους τριάντα πέντε τόσους της Ελληνικής παρουσίας μας στη γη τούτη των πατέρων μας, θα πρέπει να οπλιζόμαστε με θάρρος και υπομονή. Έχουμε την πεποίθηση ότι ο Θεός, με τις πρεσβείες των Αποστόλων μας, του Βαρνάβα και του Παύλου, θα ευλογήσει τις προσπάθειές μας. Φτάνει κι εμείς να μη λιποψυχήσουμε, όσο μακρύς κι όσο δύσκολος κι αν είναι ο δρόμος. Μια πρόσκαιρη αποτυχία ή δυσκολία, δεν πρέπει να μας αποθαρρύνει. Έτσι γράφεται η Ιστορία μας. Όχι μόνον με τρόπαια και θριάμβους αλλά και με θυσίες. Κι αν σεμνυνόμαστε για τα τρόπαια του Μαραθώνα και της Σαλαμίνας, είμαστε εξ ίσου περήφανοι και για τη θυσία των τριακοσίων του Λεωνίδα στις Θερμοπύλες και για τη θυσία Αυξεντίου στον Μαχαιρά. Υπάρχουν πτώσεις που αξίζουν όσο και η Ανάσταση. Γιατί εμπνέουν νέους αγώνες και οδηγούν σε μεγαλύτερες νίκες.

Δεν μπορέσαμε, Άγιε ένδοξε Απόστολε Βαρνάβα, ούτε και φέτος να 'ρθουμε στο μοναστήρι σου και να τελέσουμε εκεί τη συνοδική μας λειτουργία. Υποσχόμαστε όμως να μην υποστείλουμε τη σημαία του ωραίου αγώνα. Κι είμαστε σίγουροι πως σύντομα θα έρθουμε εκεί, όχι με αλλοιωμένες τις όψεις, με κυρτωμένα από την ντροπή τα σώματα, αλλά ελεύθεροι και περήφανοι. Για να δώσουμε τη μαρτυρία, αλλά και την υπόσχεσή μας πως η Εκκλησία, που φύτευες με το κήρυγμα και πότισες με το αίμα σου, θα εξακολουθήσει να πορεύεται στον δρόμο που της χάραξες, μέχρι τη συντέλεια των αιώνων.